

Lokal undervisningsplan for dyrepasser og hestemanager 4. hovedforløb maj-juni

Hovedforløbets indhold

På 4. hovedforløb er al undervisningen rettet specifikt mod de forskellige specialer.

Undervisningsmetoder

Undervisningen varierer med oplæg, teori i form af tekster der skal læses og opgaver.

Der vil både være opgaveløsning alene og gruppearbejde.

Vi bruger diskussioner i plenum med sigte på at inddrage elevens erfaringer fra praktikperioden, for at tydeliggøre relevansen af teorien og fremme elevens mulighed for refleksion.

Der kan forekomme ekskursioner til relevante virksomheder hvor eleven skal møde et andet sted end på skolen.

Fag på 4. hovedforløb

Fagnummer	Fagnavn	Speciale
12567	Dyreforsøgsteknik	Forsøgsdyr
12570	Genetik og bioteknologi	Forsøgsdyr
9816	Sygdomsmodeller	Forsøgsdyr – valgfrit specialefag
12558	Zooteknik, management og anlægsdesign	Zoo
12560	Zoologi og conservation	Zoo
9811	Træning af dyr	Zoo – valgfrit specialefag
12593	Avl og reproduktion	Hestemanager
12596	Formidling og undervisning	Hestemanager
12598	Rideteori og praktisk ridning	Hestemanager
12643	Drift af rideskole og hestepension	Hestemanager – valgfrit specialefag
1555-5/6/8	Afsluttende prøve	Alle specialer

Specialefag - Forsøgsdyr:

12567	Dyreforsøgsteknik – Specialefag - Forsøgsdyr
Mål for undervisningen	Eleven kan udføre alle praktiske elementer inden for dyreforsøgsteknik på en miljø- og arbejdsmiljømæssig forsvarlig måde. Eleven kan udføre relevante injektionsteknikker og udtage prøver, herunder blodprøver samt håndtere dyret forsvarligt i processen. Eleven kan under supervision anvende relevante operationsteknikker, og overholde aseptiske principper i processen. Eleven kan forestå anæsthesiovervågning og varetage præ- og postoperativ behandling. Eleven kan forestå medicinering og smertebehandling og har kendskab til generel smerteadfærd. Eleven kan redegøre for omgangen med potentielt skadelige materialer, herunder brugen af værnemidler. Eleven kan redegøre for og anvende de mest almindelige medicinske fagudtryk Eleven kan redegøre for blod og urins sammensætning og har kendskab til de almindeligste analysemetoder. Eleven kan håndtere blod- og urinprøver og foretage simple laboratorieundersøgelser Eleven kan redegøre for forskellige metoder til mærkning af forsøgsdyr herunder fordele og ulemper ved disse. Eleven har kendskab til elektronisk registrering af dyr i forsøg
Kernestof	Teori: • Om blod og urin • Guidelines og ”best practice” ved udførelse af tekniske procedurer • Anvendelse af aseptik ved dyretekniske procedurer • Smerteadfærd og smertebehandling • Metoder til mærkning af dyr i forsøg Praktiske øvelser • Laboratorieøvelser • Praktiske øvelser på gnaver i samarbejde med Københavns universitet • Praktiske øvelser på minigris i samarbejde med Ellegård.
Evaluering og bedømmelse	Faget strækker sig over to hovedforløb, der gives en delkarakter efter første del og en standpunktskarakter efter sidste del efter 7-skalaen. Ved bedømmelsen lægges der vægt på: Elevens engagement og aktive deltagelse i de praktiske øvelser. At eleven kan redegøre for guidelines og ”best practice” ved injektion og blodprøvning af forsøgsdyr – herunder kender til relevante mængde og dosisovervejelser samt restitutionstider. At eleven anvender fagudtryk hvor det fremmer kommunikation i forsøgsdyrsvirksomheden. At eleven kan redegøre for hvornår og hvorfor der skal anvendes smertebehandling til dyr i forsøg.
Beskrivelse	I Dyreforsøgsteknik lærer eleven om korrekt udførelse af injektioner, blodprøver og grundlæggende operationsteknikker. De får indblik i overvågning under bedøvelse og i hvordan man håndterer dyr post-operativt. Der er stor forskel på hvor meget eleverne er involveret i tekniske procedurer på de forskellige lærepladser, og vi bruger tid på at inddrage elevernes praktiske erfaringer, så tiden på skole kan hjælpe eleverne med at afklare spørgsmål og udveksle erfaringer med andre i klassen.

	Undervisningen varierer med oplæg, teori i form af tekster der skal læses og praktiske øvelser. Der forekommer ekskursioner til relevante virksomheder hvor eleven skal møde et andet sted end på skolen. Faget strækker sig over to hovedforløb
--	---

12570	Genetik og Bioteknologi – Specialefag - Forsøgsdyr
Mål for undervisningen	Eleven kan udføre alle praktiske elementer inden for bioteknologi og genetik på en miljø- og arbejdsmiljømæssig forsvarlig måde. Eleven kan opsætte avl af forsøgsdyr. Eleven har kendskab til populationsgenetik, herunder udregning af ud- og indavlsfrekvenser, betydningen af miljø og arv ved selektion, genetisk drift og heritabilitet samt udvælgelse af egenskaber Eleven kan redegøre for Hardy-Weinberg-ligevægten, betydningen af selektion og genetisk drift samt arv og miljøes betydning ved polygen nedarving. Eleven kan redegøre for polygen nedarvning, geninteraktioner og betydningen i avl og genteknologi. Eleven har kendskab til genetiske arbejds- og analysemetoder, herunder gel-elektroforese, PCR, Blotting samt andre relevante metoder. Eleven kan redegøre for teknikker til kloning og genetisk manipulation af dyr. Eleven kan redegøre for genetisk og fænotypisk kontrol, herunder vedligeholdelse af manipulationen i avlen. Eleven kan anvende genetiske og populationsgenetiske betragtninger ved arbejdet med avl af forsøgsdyr. Eleven kan føre journal samt mærke og registrere genetisk manipulerede dyr. Eleven kan redegøre for etiske aspekter ved avl og genmanipulation.
Kernestof	Eleven skal lære at redegøre for genetiske grundbegreber og metoder. Eleven skal gennem forløbet lave mindre praktiske øvelser for at indlære metoderne i faget, dette vil ske i vekselvirkning med den teoretiske tavleundervisning. Eleven skal deltage i gruppearbejde og lave mindre opgaver. Der bliver brugt forskellige digitale virkemidler til at til at illustrere principper i faget, bl.a. Youtube. Der vil også finde laboratorieøvelser sted.
Evaluerings og bedømmelse	Da faget strækker sig over to hovedforløb vil der blive givet en delkarakter efter det første forløb og en samlet standpunktskarakter efter afslutningen af sidste. Eleven bedømmes løbende på sin præstation og engagement samt skriftlig aflevering og prøve. Der gives en standpunktskarakter efter 7-skalaen.
Beskrivelse	I Genetik og bioteknologi skal eleven lære om baggrunden for genetiske arbejdsmetoder og værktøjer, primært inden for forsøgsdyrsbranchen. Undervisningen varierer med oplæg, tekst, opgaver og praktiske øvelser. Faget er delt mellem to hovedforløb, og første modul beskæftiger sig primært med målpinde: 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9 og 10. Andet modul dækker primært målpinde: 1, 6, 7, og 8.

9816	Fagnavn: Sygdomsmodeller
Mål for undervisningen	Eleven kan forklare begrebet dyremodel. Eleven kan redegøre for begreber relevante for dyremodeludvikling.

	Eleven har kendskab til symptomer, manifestationer og basal ætiologi til de mest almindelige humane sygdomme. Eleven har kendskab til produktion og brug af de mest almindelige dyremodeller. Eleven kan forklare de mest relevante fordele og ulempe ved brug af forskellige dyremodeller. Eleven kan forklare dyrevelfærdsmæssige konsekvenser ved produktion og brug af de mest almindelige dyremodeller.
Kernestof	<u>Teori</u> Dyremodeller, klassifikation produktion og brug Relevante humane sygdomme <u>Opgaver</u> Mindre opgaver løbende Gruppeopgave med udgangspunkt i en selvvalgt relevant human sygdom, præsenteres for klassen
Evaluering og bedømmelse	Ved bedømmelsen lægges der vægt på: Elevens deltagelse i undervisningen og engagement. Elevens deltagelse i udførelse og præsentation af gruppeopgaven. Faget bliver bedømt som bestået/ikke bestået.
Beskrivelse	I sygdomsmodeller lærer eleven om brugen af dyr som model for mennesker. De lærer hvordan man kan klassificere dyremodeller og arbejder med eksempler på forskellige modeller for almindelige humane sygdomme. Elevens egne erfaringer med arbejdet med dyreforsøg bliver inddraget for at skabe forståelse for fordele, ulemper og dyrevelfærdsmæssige konsekvenser ved brug af dyr. Undervisningen varierer med oplæg, teori i form af tekster der skal læses og opgaver. Der vil både være opgaveløsning alene og gruppearbejde.

Specialefag - Zoo:

12558	Zoo-teknik, management, anlægsdesign – specialefag - zoo
Mål for undervisningen	Eleven kan deltage ved indretning af anlæg til dyr, under hensyntagen til udstillingsværdi, sikkerhedsforanstaltninger for dyr og mennesker samt dyrenes adfærdsmæssige behov. Eleven har forståelse for materialevalg ved anlægsdesign og berigelse. Eleven kan redegøre for planlægning, drift og vedligeholdelse af dyreanlæg. Eleven kan redegøre for nationalt og internationalt samarbejde, brugen af ZIMS, stambøger samt reproduktionskontrol. Eleven kan redegøre for lovgivning vedrørende hold af dyr i zoologiske og akvatiske anlæg, lovgivning om import og eksport af dyr samt karantæne regler. Eleven kan foretage registreringer, observation og identifikation til international registrering. Eleven har kendskab til transport af dyr nationalt og internationalt. Eleven kan varetage indfangning, fiksering og transport af dyr.
Kernestof	<u>En blanding af teori, praktiske øvelser og opgaver inden for følgende emner:</u> <i>Lovgivning:</i> CITES samt flyselskabernes regelsæt (import/eksport af dyr) Transport af dyr i zoologiske anlæg Karantæne regler <i>Nationalt og internationalt samarbejde:</i> Registrering af dyr i zoologiske anlæg Kendskab til det internationale registreringsprogram ZIMS og praktisk arbejde med programmet LearnZIMS. Kendskabet til nationalt og internationalt avlsarbejde kobles med praktiske eksempler og arbejde i eks. ZIMS, samt input fra branchen. <i>Zoologiske anlæg:</i> Teori omkring design af anlæg og berigelse Brug af praktiske værktøjer til opbygning af nye anlæg <u>Afsluttende præsentationsprojekt:</u> På 4 hovedforløb vil der til sidst være en mundtlig præsentation der kobler teori og praksis ("zooprojektet"). Udføres så vidt muligt hos branchen, hvor der tages udgangspunkt i eksisterende anlæg. <u>Ud af huset</u> Hvis muligt planlægges ekskursioner ud i branchen, hvor evt. praktisk arbejde kan foregå.
Evaluerings og bedømmelse	<u>Evaluerings:</u> Der vil være en opgave til bedømmelse (Bestået/ikke bestået) inden for programmet ZIMS Feedback gives til zooprojektet efter præsentation, evt. også fra fagpersonale hvis det er udført ude i branchen. <u>Bedømmelse:</u> Faget strækker sig over to hovedforløb, hvor der gives en delkarakter efter første uge på 3. hovedforløb og en standpunktskarakter på 4. hovedforløb efter 7-skalaen. Ved bedømmelsen lægges der vægt på; At eleven deltager aktivt i undervisningen og deltager på ekskursionerne. At eleven deltager i ZIMS kurset. Elevens deltagelse i afsluttende præsentationsprojekt på 4.hovedforløb. <u>Væsentlige mangler</u> Manglende aflevering af opgave indenfor lovgivning Manglende deltagelse i ZIMS kurset Manglende deltagelse i afsluttende præsentation på 4. hovedforløb Misforståelse af fagbegreber i anlægsdesign

	Andet: Der gives et internationalt certifikat for gennemførelse af ZIMS-kursus
Beskrivelse	Zooteknik, management og anlægsdesign inddrages i mange sammenhænge på hovedforløbene, og fordeles jævnt ud på 3. og 4. hovedforløb. I teorien om zoologiske anlæg, gennemgås materialevalg til forskellige anlægsdekorationer i forskellige miljøer. Indfangning og fiksering af dyr sker i forbindelse med anden undervisning og ved tilsyn af dyrene, for at undgå unødvendig stresspåvirkning. I sammenhæng hermed, gennemgås relevant lovgivning inden for zoologiske anlæg i Danmark. Der kan forekomme hjemmearbejde.

Fagnummer: 12560	Fagnavn: Zoologi og conservation - specialefag zoo
Mål for undervisningen	Eleven kan anvende viden om zoologi og dyrenes udbredelse til anlægsdesign, formidling og conservation. Eleven kan redegøre for grundlæggende conservation biologi, bevarelsen af truede arter og deres økosystemer samt forsknings- og genudsætningsprojekter, samt teknikker til arts-, hybridbestemmelse, bestandsvurdering samt conservationstrategier. Eleven kan redegøre for zoologiske haver og akvariers rolle i forhold til bevarelsen af truede arter og økosystemer, herunder avlsprogrammer, in og ex-situ bevarelse
Kernestof	Der bygges videre på elevens viden inden for zoologi, biodiversitet, avlsarbejde mm. Følgende faglige områder bliver afdækket med teori og praktiske opgaver tilknyttet: <i>Klassifikation, fx:</i> • Zoologi • Taksonomi • Evolution og masseudryddelse • IUCN og red list <i>Habitater og levevilkår, fx</i> • Økosystemer • Truede og fredede vurderinger (IUCN, CITES) <i>Avlsarbejde, fx</i> • Zoologiske associationer (EAZA/WAZA, Species360 osv) • Ex situ conservation + Avlsprogrammer i zoos • In situ conservation (<i>IUCN, CITES, EDGE, CBSG, One Action Plan, Conservation Science Alliance</i>) • Triage og etik • Conservationstrategier • Vigtigheden af anlægsdesign og formidling <i>Forskning og genudsætning, fx</i> • Biobank og genetik • Teknikker til arts-, hybridbestemmelse, bestandsvurdering • Samarbejde mellem lokale og stakeholders • Konflikter mellem mennesker og dyr <u>Ud af huset:</u>

	Der forekommer ekskursioner til relevante virksomheder hvor eleven skal møde et andet sted end på skolen. Der inviteres relevante gæsteforelæsere enten fysisk eller virtuelt inden for hver af de faglige områder. <u>Opgave:</u> Faget afsluttes med en større opgave til fremlæggelse, samt udarbejdelse af skriftligt materiale til bedømmelse
Evaluerings og bedømmelse	<u>Evaluerings:</u> Personlig evaluering på opgaver, og direkte feedback samt feed-forward på faglig udvikling progression i forhold til de faglige mål i faget samt udvalgte opgaver i forløbet. <u>Bedømmelse:</u> Der gives en standpunktskarakter efter 7-skalaen. Ved bedømmelsen lægges der vægt på; • Engagement i undervisningen. • Skriftlige og mundtlige opgaver og praktiske øvelser <u>Væsentlige mangler</u> Manglende deltagelse i oplæg Manglende deltagelse i opgaver og øvelser Manglende præsentation af afsluttende opgave
Beskrivelse	I zoologi og conservation lærer eleven om teorier og praksis inden for bevarelsesarbejde. Herunder for både zoologiske institutioner og i naturen. Der er stor forskel på hvor meget eleverne er involveret i bevaringsarbejde på de forskellige lærepladser, og vi bruger tid på at inddrage elevernes praktiske erfaringer, så tiden på skole kan hjælpe eleverne med at afklare spørgsmål og udveksle erfaringer med andre i klassen. Undervisningen varierer med oplæg, teori, og praktiske øvelser, så eleven får indblik i forskellige fagområder. Elevens tilegnede viden om formidling fra faget "Formidling" kobles på conservation, hvor relevansen af formidling debatteres. Conservation kan ligeledes være et fokuspunkt på fx studieturen på 3. hovedforløb. Der vil være hjemmearbejde og forberedelse til faget, fx artikler, videoer, foredrag med mere.

Fagnummer: 9811	Fagnavn: Træning af dyr - valgfrit specialefag - zoo
Mål for undervisningen	Eleven kan redegøre for træningsmetoder. Eleven kan opstille mål og delmål samt lave en træningsplan Eleven kan udføre træning af basale øvelser. Eleven har kendskab til håndtering af aggression under træningen.
Kernestof	I Træning af dyr lærer eleven om udvalgte træningsmetoder af dyr i zoologiske anlæg. De udvalgte træningsmetoder følger de udstukne principper fra DAZA træningskurset og opdateres løbende.

	Eleven får kendskab til træning med klikker og positiv forstærkning, og skal ligeledes træne selvvalgt dyr ud fra samme træningsprincipper. <u>Teori:</u> • Klikkertræning • Træningsbegreber • Kommunikationsbegreber • Træningsmetoder: Positiv, negativ, forstærkning, Straf • Klassisk og Operant betingning • Trænings-setup og planlægning af træning, herunder logbog • Kendskab til aggressiv og uønsket adfærd hos dyr <u>Opgave:</u> Selvstændig træningsopgave af selvvalgt dyr Inkluderer udarbejdet træningsplan med mål og delmål, samt video af progressionen af træning med selvvalgt dyr. <u>Ud af huset:</u> Hvis muligt planlægges ekskursioner ud for at se praktisk træning med dyr.
Evaluering og bedømmelse	Faget bliver bedømt som bestået/ikke bestået. <u>Ved bedømmelsen lægges der vægt på:</u> Elevens deltagelse i undervisningen og engagement. Elevens faglighed vurderes ud fra mål med undervisningen. Der vurderes om eleven har opnået forståelse, kendskab til, kan redegøre for og udføre målpindenes indhold. Det tillægges vægt at eleven kan relatere til sin nyerhvervede viden, i den selvstændige træningsopgave. Den selvstændige træningsopgave afsluttes med en præsentation og skriftlig afleveret materiale.

	Ud fra præsentation og skriftligt materiale vurderes det om den selvstændige opgave kan godkendes. <u>Væsentlige mangler for ikke at bestå</u> Ingen træningsplan (12,5%) Ingen logbog (12,5%) Ingen video af praktisk træning (25%) Væsentlig misforståelse af træningsmetoder og anvendelse heraf (25%) Mangler der mere end 25% kan faget ikke bestås
Beskrivelse	Faget undervises på 3HF, så eleverne kan bruge deres tillærte viden i sidste praktikperiode. I det valgfrie specialefag inddrages elevens egne erfaringer med træning af dyr, for at skabe forståelse for fordele, ulemper og dyrevelfærdsmæssige konsekvenser ved brug af forskellige træningsmetoder. Undervisningen varierer med oplæg, tekstmateriale, videoer mm. Hvis muligt ser vi praktisk træning i branchen. Der gives undervisningstid til træning af eget dyr, men arbejde uden for undervisningstid må påregnes.

Specialefag - Hestemanager:

12593	Avl og reproduktion – Specialefag - Hestemanager																
Fordeling af fag	Faget strækker sig over hovedforløb 3 og 4, med fokus på avl på 3. hovedforløb og reproduktion på 4. hovedforløb. <table><tr><td>1. hf</td><td>2. hf</td><td>3. hf</td><td>4. hf</td></tr><tr><td colspan="4">Avl og reproduktion (2) - 2593</td></tr><tr><td colspan="2"></td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td colspan="2">Avl</td><td colspan="2">Reproduktion</td></tr></table>	1. hf	2. hf	3. hf	4. hf	Avl og reproduktion (2) - 2593						1	1	Avl		Reproduktion	
1. hf	2. hf	3. hf	4. hf														
Avl og reproduktion (2) - 2593																	
		1	1														
Avl		Reproduktion															
Mål for undervisningen	1. Eleven kan redegøre for avl, arvelighed, avlssystemer samt mærkningssystemer, herunder kønsbestemmelse, brunsttegn og hormonelle cyklus. 2. Eleven kan redegøre for kønsorganernes funktion ved formering og fosterudvikling. 3. Eleven kan redegøre for hvordan alle elementer vedrørende kan foregå på en miljø- og arbejdsmiljøforsvarlig måde. 4. Eleven har kendskab til økonomi ved hesteavl. 5. Eleven har kendskab til genetik, avlsarbejde og avlsplanlægning, herunder avlsværdital, racer, eksteriør, index og avlsmål, valg af hingst, kåringer og brugsafprøvninger. 6. Eleven kan redegøre for reproduktionsteknologi i hestehold. 7. Eleven kan redegøre for etiske aspekter vedr. reproduktion. 8. Eleven kan redegøre for pasning og fravænnning af føl. 9. Eleven har kendskab til reproduktionsproblemer og –sygdomme																
Kernestof	Undervejs i løbet af hovedforløbene vil eleven opnå færdigheder med både den teoretiske og praktiske del af avl og reproduktion. Kernestoffet er grundlæggende kendskab til terminologi og viden om begreber indenfor avl og reproduktion. Etiske aspekter samt love og regler i det praktiske arbejde med avl og reproduktion samt erfaringsudveksling vil blive inddraget. Reproduktion • Kønhormoner, deres samspil og den praktiske vinkel i reproduktionsarbejdet. • Brunsttegn og kønsbestemmelse • Reproduktionsmetoder og teknologi i hestehold. • Hoppens drægtighed samt foling og dilemmaer ved reproduktion Avl • Fokus på avlsarbejde, planlægning og avlsmål. Herunder racer. • Teoretisk og praktiske øvelser med eksteriørbedømmelse. • Registrering og identifikation af heste samt farveavl. • Viden om kåringer og indeks. Økonomi - Du vil gennem teoretiske eksempler lære at vurdere økonomien i hesteavl. Undervisningen i Avl og reproduktion vil variere med oplæg, tekst, opgaver, projekter og praktiske øvelser. Erfaringsudveksling vil blive inddraget i undervisningen og ekskursioner forventes for at få en større viden i nyeste teknologi.																
Evaluering og bedømmelse	Da faget strækker sig over flere hovedforløb vil der blive givet en delkarakter efter de første forløb og en samlet standpunktskarakter efter afslutningen af sidste forløb. Karakteren er et resultat af den grundlæggende forståelse anvendt i en større sammenhæng af henholdsvis avl og reproduktion. Eleven bedømmes ud fra; aktivitet i undervisningen, bedømmelse af opgaver, projekter og opsamlende prøver.																
Beskrivelse	Faget avl og reproduktion strækker sig over flere hovedforløb og starter med grundlæggende forståelse af genetik og avl samt reproduktion og bygger videre på mere udvidet elementer i avl og reproduktionsområderne.																
	Udover deltagelse i undervisningen skal eleven forvente hjemmearbejde.																

12596	Formidling – Specialefag - Hestemanager				
Fordeling af fag	Faget strækker sig over 3 uger fordelt på hovedforløb 2, 3 og 4.				
	<table><tr><td>1. hf</td><td>2. hf</td><td>3. hf</td><td>4. hf</td></tr></table>	1. hf	2. hf	3. hf	4. hf
	1. hf	2. hf	3. hf	4. hf	
	<table><tr><td colspan="4">Formidling (3) - 12596</td></tr></table>	Formidling (3) - 12596			
Formidling (3) - 12596					
<table><tr><td></td><td>1</td><td>1</td><td>1</td></tr></table>		1	1	1	
	1	1	1		
Mål for undervisningen	1. Eleven kan planlægge og udføre vejledning af andre i korrekt omgang med og anvendelse af heste, herunder sikkerhed, røgt og pleje på en miljø- og arbejdsmiljømæssig forsvarlig måde. 2. Eleven har kendskab til forskellige måder at vejlede andre i emner vedr. heste. 3. Eleven har kendskab til formidling om håndtering og træning af heste til forskellige målgrupper. 4. Eleven kan gøre rede for egen rolle i forskellige formidlingssituationer. 5. Eleven har kendskab til aldersrelateret træning af børn og unge i et rideundervisningsforløb.				
Kernestof	Det kernestof vi kommer ind over i faget formidling er: I faget vil der blive gennemgået teknikker og metoder til brug ved formidling. Der vil være øvelser i mundtlig fremlæggelse på klasseniveau med belysning af forskellige fagområder. Formidling og workshops vil blive praktiseret i forbindelse med andre hold som f.eks. brobygningshold og branchedag for grundforløbseleverne. Eleven får kendskab til formidling ved større arrangementer som messer og eller åbent hus og der skal påregnes deltagelse til arrangementer på enkelte lørdage og søndage. Eleven vil få kendskab til undervisningsteknikker i ridning og har praktiske øvelser på ridebanen over flere af hovedforløbene og afsluttes med en praktisk prøve i formidling. Gennem praktiske opgaver understøttet af teoretiske oplæg vil eleven blive introduceret til forskellige teknikker og metoder, som kan anvendes ved videreformidling af egen viden om hestens adfærd i forskellige situationer. Eleven vil gennem praktiske øvelser blive undervist i træningsmetoder og håndteringsøvelser som kan anvendes til brugere af heste i forskellige øjemed. Under de praktiske øvelser vil eleven blive introduceret til de forskellige pædagogiske virkemidler, der kan anvendes over for de forskellige grupper af brugere.				
Evaluering og bedømmelse	Eleven bedømmes ud fra engagement i undervisningen. Gennem opgaver og praktiske øvelser vil eleven blive bedømt på baggrund af bl.a. didaktiske overvejelser og brug af forskellige formidlingsmetoder. I den samlede bedømmelse vil der indgå en praktiske opgaver, som vil afspejle en del af et undervisningsforløb.				
Beskrivelse	Formidling inddrages i mange sammenhænge på hovedforløbene og der arbejdes med teknikker til formidling i forskellige sammenhænge. Faget kører over 2., 3. og 4. hovedforløb. Eleven skal deltage aktivt i undervisningen og hjemmearbejde kan forekomme.				

12598	Rideteori og praktisk ridning – Specialefag - Hestemanager			
Fordeling af fag	Faget har en varighed af 4 uger og strækker sig over alle hovedforløb.			
	1. hf	2. hf	3. hf	4. hf
	Rideteori og praktisk ridning (4) - 12598			
	1,5 uge	0,5 uge	1 uge	1 uge

Mål for undervisningen	1. Eleven har kendskab til valg af egnede heste til forskellige formål samt hvilke krav, der stilles til heste på forskellige uddannelsesniveauer. 2. Eleven kan medvirke ved daglig håndtering, korrekt opsadling samt motionering af heste. 3. Eleven kan redegøre for fysisk træning, opvarmning og afspænding af rytteren samt udføre det i praksis. 4. Eleven kan redegøre for rytterens egen fysik i forhold til ridning. 5. Eleven kan redegøre for korrekt opvarmning og løsgøring af heste samt genoptræning af heste efter en skadespause. 6. Eleven har kendskab til genoptræning af heste efter en skadespause. 7. Eleven har kendskab til forskellige hyppigt forekommende ridemæssige problemer og korrektion heraf. 8. Eleven kan redegøre for tilridningsprocedurer for ungheste. 9. Eleven kan foretage daglig motionering af heste. 10. Eleven kan redegøre for rytterens grundlæggende indvirkning på og kommunikation med heste under ridning. 11. Eleven kan udføre grundridning og ridning på grundlæggende niveau inden for dressur niveau LA1 eller tilsvarende
Kernestof	Kernestoffet vil blive bearbejdet gennem praksis med inddragelse af skolens og eleveres heste og suppleret med teori. I kernestoffet vil heste til forskellige formål og uddannelsesniveauer belyses. Gennem praktisk undervisning indgår elementer med læring i håndtering, opsadling og motionering heste. Der arbejdes med løsgørende og udstrækkende øvelser og forslag til øvelser der kan styrke hestens og rytterens svage sider. Samt rytterens indvirkning. Teori med opvarmning og løsgøring og eksempler på genoptræningsprogrammer, f.eks vandtræning inddrages. Du vil gennem teoretisk og praktisk undervisning lære om problemer og korrektioner i samspillet mellem hest og rytter og forskellige tilridningsmetoder gennemgås teoretisk.
Evaluerings og bedømmelse	Eleven bedømmes ud fra praktisk og teoretisk kunnen. Gennem opgaver og praktiske øvelser vil eleven blive bedømt på baggrund af bl.a. håndtering, mønstring, ridning og forståelse for egne rytterhjælpere. I den samlede bedømmelse vil der indgå en praktiske og teoretiske opgaver, som vil afspejle faget, rideteori og praktisk ridning.
Beskrivelse	Rideteori og praktisk ridning vil indgå over flere hovedforløb og vil bygge på grundlæggende forståelse af ridning. Der vil gradvist blive bygget på teorien og dens sammenhæng til praktiske øvelser i ridningen. Egen hest kan medtages og anvendes i de praktiske øvelser alt efter hest og rytters kunnen og øvelsernes omfang. Skolen har også heste til rådighed ved de praktiske øvelser. Eleven skal deltage aktivt i undervisningen og kan forvente hjemmearbejde i form af teoretiske og praktiske øvelser.

12643	Fagnavn: Drift af rideskole og hestepension Valgfrit Specialefag			
Fordeling af fag	1. hf	2. hf	3. hf	4. hf
	Valgfrit specialefag, VF (2)			
		1		1
Mål for undervisningen	1. Eleven har kendskab til lovmæssige krav til drift af rideklub og hestepension. 2. Eleven har kendskab til udarbejdelse af rideskoles/hestepensions idegrundlag. 3. Eleven har kendskab til en rideklubs organisation, struktur og drift.			

	4. Eleven har kendskab til klubtyper og klubmiljø. 5. Eleven har kendskab til arbejdsopgaver som normalt vedrører planlægning og drift af rideskole/hestepension. 6. Eleven har kendskab til indtjeningsmuligheder og markedsføringsstrategier. 7. Eleven har kendskab til forskellige kundegruppers adfærd og behov. 8. Eleven har kendskab til økonomi i opstart og drift af rideskole/hestepension, herunder forsikringsforhold. 9. Eleven kan foretage enkle økonomiske beregninger omkring opstart og drift af rideskole /hestepension.
Kernestof	Forståelsen for opbygningen af en hestevirksomhed og forståelsen af organisationer og struktur. Forskelligheder ved indtjeningsmuligheder og drift af rideskole og hestepension.
Evaluering og bedømmelse	Evaluering foretages ud fra forståelsen af drift af hestehold og projektopgave og bedømmelsen er bestået eller ikke bestået.
Beskrivelse	Overblik og forståelse for driften og økonomien i et hestehold.

Fagnummer: 15555, 15556, 15558	Fagnavn: Afsluttende prøve: Dyr i zoologiske anlæg, Forsøgsdyr, Hestemanager
Kompetencemål fælles for specialerne ”dyr i zoologiske anlæg” og ”forsøgsdyr”	10) Lærlingen kan udføre det praktiske arbejde inden for dyrepasserområdet på en arbejdsmiljømæssig forsvarlig måde. 11) Lærlingen kan anvende viden om forskellige kommunikationsmetoder i forskellige formidlingssituationer inden for dyrepasserområdet. 12) Lærlingen kan kommunikere på engelsk i erhvervsfaglige sammenhænge inden for dyrepasserområdet. 13) Lærlingen kan vurdere kvaliteten i det praktiske arbejde og analysere og løse faglige problemer selvstændigt eller som del af et team samt vurdere og forstå idéer og synspunkter i relation til det praktiske arbejde med hold af dyr. 14) Lærlingen kan vurdere og registrere informationer vedrørende dyrs velfærd og adfærd samt medvirke ved adfærdsberigelse af dyr. 15) Lærlingen kan anvende digitale teknologier og værktøjer samt løse opgaver med et digitalt perspektiv. 16) Lærlingen kan reflektere over egne lærings- og motivationsmæssige styrker og svagheder som grundlag for livslang læring og faglig udvikling.
Kompetencemål for specialet dyr i zoologiske anlæg	17) Lærlingen kan forestå daglig håndtering og pasning af dyr i zoologiske anlæg samt udføre normalt forekommende arbejdsopgaver ved avl og reproduktion. 18) Lærlingen kan udføre daglig fodring og udarbejde foderplaner på baggrund af viden om foderkvalitet og det enkelte dyrs foderbehov og naturlige fodervaner. 19) Lærlingen kan medvirke ved pasning og medicinering af syge dyr på baggrund af viden om sygdom og sundhed hos dyr i zoologiske anlæg. 20) Lærlingen kan medvirke ved indretning og vedligeholdelse af dyreanlæg samt foretage betjening og vedligeholdelse af almindeligt forekommende tekniske installationer og hjælpemidler. 21) Lærlingen kan anvende relevante skriftlige og mundtlige kommunikationsmetoder til publikumsservice og daglig formidling om dyr i zoologiske anlæg og zoologiske anlægsarbejde. 22) Lærlingen kan inddrage viden om lovgivning i arbejdet med hold af dyr i zoologisk anlæg samt forhold ved import og eksport. 23) Lærlingen kan foretage registreringer, observationer og identifikation til internationale registreringer.
Kompetencemål for specialet forsøgsdyr	24) Lærlingen kan udføre daglig pasning og fodring af forsøgsdyr samt observere og registrere informationer om sundhed og staldmiljø i henhold til gældende lovgivning for forsøgsdyr. 25) Lærlingen kan vedligeholde inventar og bure i forsøgsdyrstalde samt betjene og vedligeholde almindeligt forekommende tekniske installationer og hjælpemidler. 26) Lærlingen kan anvende relevante operationsteknikker samt udføre relevante operations-, laboratorium- og injektionsteknikker ved dyreforsøg.

	27) Lærlingen kan foretage velfærds- og sygdomsovervågninger samt medvirke ved videnskabelige dyreforsøg i henhold til gældende lovgivning for forsøgsdyr samt etiske aspekter ved dyreforsøg. 28) Lærlingen kan foretage medicinering og smertebehandling af syge dyr og forsøgsdyr efter vejledninger og på baggrund af viden om forsøgsdyrs sundhed og sygdomme. 29) Lærlingen kan opsætte avl af forsøgsdyr og udføre alle praktiske elementer inden for bioteknologi, genetisk kontrol og avl samt genetisk modificerede forsøgsdyr. 30) Lærlingen kan anvende populationsgenetiske betragtninger ved arbejdet med avl af forsøgsdyr. 31) Lærlingen kan anvende almindelige medicinske fagudtryk ved hold af forsøgsdyr. 32) Lærlingen kan anvende relevante metoder til mærkning af forsøgsdyr.
Kompetencemål for specialet hestemanager	39) Lærlingen kan udføre daglig pasning af heste med udgangspunkt i viden om praktisk hestehold, håndtering og sikkerhed. 40) Lærlingen kan observere almindelige sygdomme hos heste og deltage i forebyggelse og behandling af almindeligt forekommende sygdomme hos heste. 41) Lærlingen kan udføre daglig fodring af heste og udarbejde foderplaner på baggrund af viden om foderkvalitet og det enkelte dyrs foderbehov. 42) Lærlingen kan anvende viden om hestes adfærd, velfærd og sundhed i forbindelse med pasning og træning af heste. 43) Lærlingen kan inddrage viden om hestes anatomi og fysiologi i det daglige arbejde med pasning og træning af heste. 44) Lærlingen kan medvirke ved indretning og vedligeholdelse af stalde, folde, ridebaner og tilsvarende arealer relateret til hestehold samt betjene og vedligeholde almindeligt teknisk staldudstyr og andre relevante maskiner og tekniske installationer. 45) Lærlingen kan anvende viden om virksomhedens formål og organisatoriske principper og inddrage kreative og innovative løsninger i relation til virksomheds- og produktudvikling. 46) Lærlingen kan fungere i forskellige samarbejds- og kommunikationssituationer samt reflektere over og diskutere arbejdsprocesser i det praktiske arbejde med hold af heste. 47) Lærlingen kan identificere årsager til problemer i arbejdsmiljøet og forebygge arbejdsbetingede lidelser i det praktiske arbejde inden for hold af heste. 48) Lærlingen kan anvende og forstå almindelige fagbegreber på engelsk i almindelige arbejdssituationer inden for hesteb Branchen. 49) Lærlingen kan anvende digitale teknologier og værktøjer samt løse opgaver med et digitalt perspektiv. 50) Lærlingen kan vurdere kvaliteten i det praktiske arbejde og analysere og løse faglige problemer selvstændigt eller som del af et team samt vurdere og forstå idéer og synspunkter i relation til det praktiske arbejde med hold af heste.

	51) Lærlingen kan reflektere over egne lærings- og motivationsmæssige styrker og svagheder som grundlag for livslang læring og faglig udvikling. 52) Lærlingen kan deltage i normalt forekommende arbejdsopgaver ved avl, reproduktion og avlsplanlægning. 53) Lærlingen kan inddrage viden om økonomi, lovgivning, internationale retningslinjer og forsikringsforhold ved hold af samt transport og handel med heste. 54) Lærlingen kan anvende og omsætte rideteori til praktisk ridning i forbindelse med hestens grunduddannelse samt identificere grundlæggende ridetekniske fejl. 55) Lærlingen kan anvende viden om kommunikation og formidling i vejledning af ryttere i grundlæggende håndtering og ridning af heste samt identificere typiske rytterfejl. 56) Lærlingen kan foretage elementer af tilridning af heste samt longering og mønstring på baggrund af viden om den unge hests naturlige adfærd, udvikling og grunduddannelse.
Kernestof	I henhold til § 6 om afsluttende prøve i bekendtgørelse om erhvervsuddannelsen til dyrepasser, skal eleven udarbejde et praksisrelateret projekt inden for uddannelsens kompetencemål. <i>Projektarbejdet:</i> • Skal have en klar målformulering og det faglige indhold skal have en passende bredde i forhold til kompetencemål for det enkelte speciale. • Påbegyndes i sidste uge af den næstsidste skoleperiode og udarbejdes i den efterfølgende praktikperiode og afsluttes på sidste hovedforløb. • Eleven kan benytte praktikperioden forud for den sidste skoleperiode til at indsamle data til brug for projektarbejdet. • Projektarbejdet fortsætter i den sidste skoleperiode og eleven udarbejder tilhørende dokumentation (projekt opgaven). • Skolen fastsætter de nærmere rammer inden for hvilke, eleven skal udføre sit projektarbejde. Inden for disse rammer vælger eleven det faglige fokus, der skal danne grundlag for projektarbejdet. <i>Projekt opgaven (eksamensprojektet):</i> • Må maksimalt fylde 12 sider á 2.400 anslag, inklusive mellemrum, men eksklusive bilag, indholdsfortegnelse og litteraturliste. • Kan indeholde power-point præsentation, video mv. som kan sidestilles med tekstsider. Illustrationer, som f.eks. figurer, tabeller og billeder kan anvendes til at tydeliggøre og uddybe teksten på en overskuelig måde og ikke til at erstatte teksten. Figurer, tabeller og billeder tæller ikke som anslag.

	• Materiale, som ikke umiddelbart er nødvendigt for at forstå teksten, men som underbygger den, kan vedlægges som bilag. Det kan være figurer, tabeller, spørgeskemaer, statistiske oversigter, m.m. Eleven kan ikke forvente, at underviser/censor læser bilag. Bilag kan aldrig udgøre et bedømmelsesgrundlag • Udgør eksaminationsgrundlaget og delvist bedømmelsesgrundlaget ved den mundtlige eksamination.
Evaluerings og bedømmelse	Den mundtlige eksamen tager udgangspunkt i elevens projektopgave samt spørgsmål inden for uddannelsens øvrige kompetencemål relateret til projektarbejdet. Eksamen varer 30 minutter inklusiv votering og karaktergivning For, at der kan udstedes skolebevis, skal eleven have opnået et gennemsnit på mindst 02 af alle fag i hovedforløbet. Eventuelle fag, hvor der ikke gives karakter, skal være gennemført efter reglerne om faget. Den afsluttende prøve skal være bestået. Eleven præstation bedømmes med en karakter, hvor projektopgaven vægter 1/3 og den mundtlige præstation vægter 2/3. Kriterierammen danner grundlag for bedømmelseskriterierne <u>Kriterierammen</u> Eleven kan: • Afgrænse og formulere en relevant problemstilling med tilknytning til eget praksisprojekt • Analysere og reflektere over og diskutere problemstillingen med brug af relevant teori og evt. med inddragelse af empiri/materiale der undersøges i projektarbejdet. • Identificere og vurdere løsnings- og udviklingsmuligheder i forhold til eget projektarbejde • Formidle og begrunde tanker og vurderinger <u>Bedømmelseskriterier</u> <u>12:</u> • En velvalgt, hensigtsmæssigt afgrænset og veldefineret problemstilling, der er perspektivrig i forhold til eget projekt • En selvstændig analyse, refleksion og diskussion, der demonstrerer overblik, stringens og fordybelse • En brug af velvalgt teori, der håndteres selvstændigt og indgår hensigtsmæssigt og utvungent i en berigende perspektivering • En selvstændig og velbegrundet formulering og vurdering af muligheder for problemløsning og udvikling • En klar og overbevisende formidling af tanker og en præcis brug af begreber

	10: • En sikkert afgrænset og veldefineret problemstilling, der rummer perspektiver i forhold til eget projekt • En analyse, refleksion og diskussion, der demonstrerer indsigt og sikkerhed • En brug af relevant teori, der håndteres rutineret og sikkert • En perspektivering, der fremdrager relevante sammenhænge i forhold til konteksten • En klar og begrundet formulering og vurdering af muligheder for problemløsning og udvikling • En sikker formidling af tanker og brug af begreber 7: • En afgrænset og klar problemstilling med perspektiv i forhold til eget projekt • En analyse, refleksion og diskussion, der viser forståelse og klarhed • En formålstjenstlig brug af teori • En perspektivering med sans for sammenhæng og kontekst • En begrundet vurdering af muligheder for problemløsning og udvikling • En formålstjenstlig formidling af tanker og en dækkende brug af begreber 4: • En afgrænset problemstilling med relevans for eget projekt • En analyse, refleksion og diskussion, der viser forståelse • En enkel brug af teori • En enkel perspektivering af problemstillingen i forhold til en kontekst • En vurdering af muligheder for problemløsning og udvikling • En enkel formidling af tanker og brug af begreber 02: • En synlig problemstilling, der forbindes med eget projekt • En analyse, refleksion og diskussion, der rummer basal forståelse • En nødtørftig brug af teori • En nødtørftig perspektivering af problemstillingen, der forbinder den med en kontekst • En skitsering af muligheder for problemløsning og udvikling • En forståelig formidling af tanker og en nødtørftig brug af begreber 00: Præstationen opfylder ikke i tilstrækkelig grad kriterierne for karakteren 02 -3:
--	--

	Manglende aflevering af opgave, så der er ikke noget grundlag for mundtligt oplæg. Følgende kan tjene som understøttende principper: • Grundlaget for bedømmelsen er den studerendes faktiske præstation, sammenholdt med læringsmålene for det aktuelle modul. På den baggrund vurderes præstationens styrker og svagheder. • Bedømmelseskriterierne udgør ikke en manual eller tjekliste. De tjener til støtte for det nødvendige skøn, der sammenfattes i bedømmelsen. Med skønnet vejes præstationens styrker og svagheder op i forhold til hinanden • Bedømmelsen munder ud i en karakter, der udtrykker en helhedsvurdering • Voteringen tjener til at karakterisere præstationen, kvalificere skønnet og begrunde bedømmelsen
Beskrivelse	Det forventes at eleven arbejder med det praktiske arbejde i projektet i sidste praktikperiode. Tidsforbruget er individuelt og afhænger af projektets type. Arbejdspladsen er ikke forpligtet til at sætte tid af til elevens arbejde med projektet. Der afsættes en uge til at skrive selve opgaven på sidste hovedforløb. Formålet med den afsluttende prøve, er at vise elevens tilegnelse af de erhvervsfaglige, almene og personlige kompetencemål for uddannelsen. Den afsluttende mundtlige eksamen afholdes i slutningen af den sidste skoleperiode. Mundtlig eksamen er offentlig. Ved voteringen må kun eksaminator og censor være til stede. Dette gælder ligeledes for den efterfølgende overbringelse af karakteren over for den studerende, der således også alene skal ske under overværelse af den pågældende studerende og bedømmerne.